

Дан пошто је са говорнице УН упутио снажну поруку о новој Америци која ће кроз сарадњу са светом решавати заједничке интересе, Барак Обама је јуче председавао самиту Савета безбедности на којем је једногласно усвојена резолуција која води ка безбеднијем свету без нуклеарног оружја.

Као први амерички председник који председава СБ, Обама је петнаесточланом телу представио амерички нацрт резолуције.

„Не смемо да се зауставимо док не дође дан када ће атомско оружје нестати са лица земље. То је наш задатак. То је можда наша судбина”, поручио је Обама.

Како је известио Асошијетед прес, у тексту се не помињу поименице Иран и Северна Кореја, али се потврђују претходне резолуције које се односе на нуклеарне амбиције ових земаља.

Овај скуп на нивоу шефова држава и влада проглашен је историјском, исто као и овогодишње заседање Генералне скупштине које је, уз очекиване провокације Гадафија и Ахмадинежада, обележио дух мултилатерализма.

Страх од неконтролисаног ширења нуклеарног наоружања доминирао је у говорима лидера у среду, на отварању 64. Генералне скупштине Светске организације. Обама је говорио о „незамисливим размерама ужаса” уколико се не спречи нуклеарна трка у сваком региону, а британски премијер Гордон Браун и француски председник Никола Саркози упозорили су Иран и Северну Кореју да свет неће седети скрштених руку.

Ирански председник није директно спомињао нуклеарни програм своје земље, али је говорио о земљама које угрожавају развој других земаља под изговором да спречавају ширење арсенала. Махмуд Ахмадинежад је био доследан себи у оптужбама Израела, мада по оценама аналитичара мало умеренији. Иако није спомињао „непостојећи холокауст”, четири делегације су изашле из сале у знак протеста пре његовог говора или за време њега.

На крају је поручио да је Иран спреман да се „топло рукује са свима који искрено буду пружили своје руке”, што је протумачено као добар наговештај пред шесторни скуп о Ирану у Женеви следеће седмице.

Израелце је наљутила порука са говорнице да „Америка не прихвата даљу градњу насеља као легитимну”. Такав тон је по оцени бившег америчког амбасадора у УН Џона Болтона веома антиизраелски, јер доводи у питање легитимности досадашњих јеврејских насеља на палестинским територијама.

Обама је обе стране у блискоисточном мировном процесу, али и све друге, упозорио да морају да одлуче да ли су искрено за мир или само на речима, што му је донело аплаузе.

Да умири Американце који му замерају да је од почетка мандата на „турнеји извињавања”, Обама је истакао да се никада неће извињавати за одбрану националних интереса своје земље. „Ипак, чврсто верујем да су ове 2009. године, више него у било ком тренутку у историји, интереси држава и народа заједнички.”

Аналитичари чекају да амерички председник на делима оправда обећања о мултилатералном ангажовању.

Руски председник Дмитриј Медведев наговестио је да би Москва можда била спремна да умекша став о санкцијама Ирану због његових нуклеарних амбиција, пренео је Ројтерс.

Руски лидер, који се налази под притиском САД и других западних нација да размотри такве мере, рекао је да „у неким случајевима санкције могу бити неизбежне”, али да треба задржати систем подстицајних мера које дозвољавају Ирану да користи атомску енергију у мирољубиве сврхе.

Медведев је такође изјавио да би Русија и САД могле да се договоре о новом СТАРТ-2 споразуму о смањењу нуклеарних арсенала до децембра ове године.

Либијски вођа Моамер ел Гадафи оптужио је светске силе с правом вета у Савету безбедности (Америка, Британија, Француска, Русија и Кина) да су издале принципе

Повеље УН. „Савет безбедности нам није дао безбедност, већ страх и санкције”, изјавио је Гадафи у среду пред лидерима окупљеним на отварању 64. Генералне скупштине УН.

„Вето се коси са Повељом, не прихватамо га и не признајемо га... право вета би требало укинути”, изјавио је либијски лидер.

Гадафи је истакао да чињеница да је од УН пре више од 60 година избило „65 ратова” представља доказ да су њени оснивачки принципи изневерени.

(Политика)